

До кога воде путеви?

Ни Милутин Мркоњић, који је овој фирми додељивао деонице на коридорима, ни Зоран Дробњак, директор Пuteва Србије, који је управо из Нибенса дошао на ово место, не осећају одговорност. И у Агенцији за приватизацију тврде да је све било по закону

КАТАРИНА ПРЕРАДОВИЋ

Ако су тачне тврдње надлежних да је Нибенс група незаконито пословала, те да су њени сувласници Мирослав и Марко Мишковић и Мило Ђурашковић, шест путарских предузећа оштетили за преко 30 милиона евра, мало је вероватно да нико од надлежних у држави није одговоран.

Како је могуће да проблематично пословање годинама промиче свима - Агенцији за приватизацију, која је требало да контролише извршавање уговора о приватизованим предузећима, надлежном министру Милутину Мркоњићу, који је са овим конзорцијумом потписивао уговоре о изградњи деоница на Коридору 10 и 11, као и Путевима Србије, чији је директор Зоран Дробњак без тендера годинама давао Нибенсу уносан посао одржавања чак 40 одсто путне мреже.

ОДГОВОРНОСТ Мркоњићева тврдња да Мишковић није градио путеве у Србији, можда је формално тачна, јер 2010. када је Министарство за инфраструктуру на два тендера доделило послове Нибенс групи, Мишковићи су се бар званично повукли из те компаније. Ипак, према тврдњама из истраге, све време су били врло присутни и готово пресудни у овом конзорцијуму, а чаршија је сумњала да иза краља путева - Мила Ђурашковића, стоји краљ свега осталог у Србији - Мирослав Мишковић. Јасно је то било и радницима Нибенс групе. Према речима Соње Вукановић, председнице Самосталног синдиката путара Србије, и они су знали за Мера инвестимент фонд и сувласништво Мишковића.

„Није довољно што су ухапшени Мишковићи, Ђурашковић и неколико

Нибенс без тендера добијао посао одржавања 40 одсто путне мреже Србије

директора. Тражимо и смену ресорног министра Милутина Мркоњића. После оволико корупционашких афера, очекујемо да надлежни испитају његову улогу и евентуалну одговорност за пропаст путарске индустрије. Тражимо да се утврде одговорни и у Агенцији за приватизацију, који су им омогућили да покупују сва та предузећа, направе монопол, а да нису контролисали пословање, на шта су по закону обавезни, него су реаговали тек на лето 2011. када су дугови Нибенса достигли чак 180 милиона евра, од чега 130 милиона према банкама“, каже за НИН Соња Вукановић. Она тврди да су власници Нибенс групе задуживали путарска предузећа уз свесрдну помоћ државе, која је гарантовала да ће се кредити вратити. Три предузећа ПЗП Ниш, ПЗП Крагујевац и ПЗП Врање тренутно су у стечају, док је њих шест у процесу реструктурирања.

Нико од прозваних не осећа се одговорним. Мркоњић није желео да одговори на питања да ли је знао да иза Нибенс групе стоји Мишковић, да ли је на то што је давао послове тој фирми утицала и чињеница да су

СПС НЕ ДА ДРОБЊАКА

Зоран Дробњак, в.д. директора Пuteва, актер је још једне афере - Нуба инвест, односно давања дозволе малој словеначкој фирми за постављање оптичких каблова дуж Коридора 10 мимо прописане процедуре. Он је заједно са Оливером Дулићем саслушан у том предмету, а медији су писали да је тада у полицији одговорност пребацио на ресорне министре Милутина Мркоњића и Оливера Дулића, који су му наложили да то одобри. Иза Дробњака, кадра СПС-а, чини се да данас стоји цела ова странка, јер је чак и након његовог саслушања у случају Нуба, Бранко Ружић, шеф посланичке групе ове странке рекао за Дробњака да је „више урадио за интерес грађана Србије него многи који сеиरे и покушавају да га криминализују“.

Нибенс и Шер корпорација, такође у власништву Ђурашковића током изборне кампање 2007, према подацима Инсајдера, донирали СПС-у милион и по динара.

УНОСНО У предузећу Коридори Србије НИН-у је речено да је ПЗП Београд на два тендера као лидер домаћег конзорцијума добио послове изградње деонице од 40,5 км на северном краку Коридора 10 (од Новог Сада до Хоргоша) и 12,5 км на Коридору 11 (од Уба до Лајковца). „Оба тендера расписало је тадашње министарство за инфраструктуру, а не Коридори Србије, који су били задужени само за реализацију радова“, наводе у Коридорима Србије. Вредност тих послова процењује се на око 60 милиона евра, од чега је зарада могла бити десетак милиона.

Далеко уноснији посао било је одржавање путне мреже, јер је Нибенс одржавао око 6.000 км или више од 40 одсто путева у Србији. Ако се годишње у просеку за то одржавање издвајало око 300 милиона евра, 120 милиона одлазило је управо Нибенсу. И на овим пословима зарада је могла бити 12-15 милиона евра, иако су Путеви Србије хронично каснили са исплатама. О привилегијама за Нибенс и нерегуларностима у раду Пuteва Србије сведочи и извештај Државне ревизорске институције за 2010, којим су у том предузећу уочене неправилности од преко 300 милиона евра. Део њих, према тврдњама ревизора, односи се управо на чињеницу да није било тендера за одржавање, већ су те послове Путеви додељивали мимо Закона о јавним набавкама, по уговору из 2004, по коме је највећи део колача сваке године припадао Нибенсу. Ни Зоран Дробњак, в.д. директора Пuteва Србије, није желео да говори за НИН

СА ПРЕМИЈЕРИМА ЂУКАНОВИЋЕМ И ЦВЕТКОВИЋЕМ...

... ГУВЕРНЕРКОМ ТАБАКОВИЋ, ПРЕМИЈЕРОМ ДАЧИЋЕМ...

... И МИНИСТРОМ БУБАЛОМ

ВИЈЕСТИ

ОЛИВЕР БУЏИЋ

ВЛАДИМИР МИЛОВАНОВИЋ

МРКОЊИЋ НЕ ДА ОСТАВКУ

Милутин Мркоњић одбио је захтев Самосталног синдиката путара да поднесе оставку због корупционашких афера у његовом ресору. Путари су захтев за његову смену упутили премијеру Ивици Дачићу и председнику Скупштине Србије Небојши Стефановићу. Мркоњић је такође негирао наводе неких медија да је управо он један од министара које је плаћао Мирослав Мишковић. „Објављене лажи покушај су да се мени лично, СПС-у и Влади Србије нанесе штета“, рекао је он, додајући да Мишковића није видео више од 15 година и да никада са њим није имао било какве пословне и друге контакте. Огласио се и Бранко Ружић, тврдећи да Мишковић никада није финансирао СПС.

иако је питање његове одговорности посебно важно. Наиме, он је на место директора Путева крајем 2007. дошао управо из Нибенса, тачније из ПЗП Београд, које су 2005. приватизовали Ђурашковићев ПЗП Ниш, Мишковићева Делта М и Емисио брокер из Београда. Могући сукоб интереса у његовом случају је више него очигледан. Улога обојице је, према незваничним тврдњама, велика и код бесомучног задуживања Нибенса, за које су на разне начине гарантовали. Незванично сазнајемо да се Нибенс задуживао не само по основу старих потраживања од државе, већ и на основу будућих, односно потврда Министарства инфраструктуре да ће и убудуће добијати послове за државу. То је у банкарским круговима потпуно неуобичајено и сведочи о снажном интересу државе да стане иза ове компаније. Стављане су и хипотеке на имовину, па је тако управна зграда ПЗП Ниш под хипотеком у четири различите банке, а осам предузећа из Нибенс групе су у 2011. била оптерећена са укупно 20 хипотека, у вредности од 72 милиона евра и 4,64 милијарде динара.

ОПОМЕНЕ Како је све то промакло Агенцији за приватизацију, која је задужена за контролу рада приватизованих предузећа, па је тек на лето 2011. реаговала и заједно са Владом договорила реструктурирање поменутих предузећа? Иако напредњаци најављују и истрагу о њеном раду, у Агенцији тврде да су све радили по закону, да Закон о приватизацији не регулише питање монопола и да нису надлежни за број купљених предузећа. Кажу и да су сва предузећа редовно контролисали и да до 2011. године већих ►

▶ неправилности није било. „Пре тога смо им слали неколико опомена везаних за хипотеке и они су те хипотеке скидали. ПЗП Ниш излази из наше надлежности још 2005, а што се тиче осталих предузећа, највећи део њихових задужења није настао по основу хипотека већ потраживања од државе“, кажу у Агенцији, уз напомену да су уговор о куповини првог предузећа раскинули у јуну, а последње у новембру 2011. На захтев тадашње владе, за шест предузећа (ПЗП Београд, Војводина пут-Бачка пут, ЗГОП, Нови Сад, Партизански пут, Будућност Прешево и ФАМ Крушевац) покренут је поступак реструктурирања како би се спасила путарска индустрија. У 2012. пословни губитак тих фирми смањен је за тридесетак одсто, без помоћи или субвенција државе.

„Чини ми се да је закаснили покушај реструктурирања био заправо покушај државе да прикрије право стање у тим фирмама, као и сопствену одговорност у овом случају. Нибенс група је била фирма чији је једини клијент била држава. Дакле, одговорних мора бити и на страни државе“, тврди за НИН аналитичар Махмут Бушатлија, додајући да су најодговорнији Путеви Србије, Агенција за приватизацију и надлежна министарства која нису радила свој посао. Његова рачуница каже да је Нибенс годишње од изградње и одржавања путева могао да има профит 20-25 милиона евра, па се могућност задуживања кретала од 20 до 40 милиона евра. „Како су успели да се задуже близу 200 милиона евра? То су питања и за државу, која је посредно гарантовала за њих и за банке, који су давали кредите“, каже Бушатлија.

За сада се у овом предмету терете искључиво приватни власници и њихови директори, док нико од задужених за заштиту државних интереса још није на провери. Јелисавета Василић из Савета за борбу против корупције верује, ипак, да је држава најодговорнија за пропаст путарске индустрије. „Барем онолико колико је купац крив, крив је и продавац, у овом случају држава“, тврди Василићева за НИН, подсећајући да Савет годинама инсистира на томе да се механизми, који омогућавају појединцима да се обогате на штету државе, разоткрију и укину. Да нам се не понови. ■